

Algemene Beschouwingen Voorjaarsnota 2018
Statenvergadering 6 juni 2018

Voorzitter,

Heel langzaam ontstaat er in onze samenleving een verschuiving. Een verandering in de verhouding tussen mensen. Aan de ene kant spreken we over een kloof. Tussen bewoner en overheid, rijk en arm, hoog- en laagopgeleid, Nederlander en vluchteling, man en vrouw, met of zonder beperking en ga zo maar door. Cijfers tonen ook aan dat die kloof bestaat. Maar ik zie ook een andere beweging. Ook hier bij ons in Provinciale Staten en in het College. Een tegenbeweging zo u wilt. Van individualisme naar gezamenlijke initiatieven, een nieuwe vorm van solidariteit.

Kijk naar de vele initiatieven van bewoners. In zorgvoorzieningen in dorpen, in zelfgeorganiseerde restaurants in wijkcentra en dorpshuizen, op het terrein van energie en vervoer. Omzien naar elkaar als het om kwetsbare ouderen gaat. Het is werkelijk indrukwekkend wat er allemaal door bewoners voor bewoners wordt gedaan. In de eigen omgeving, bij de voedselbank, vluchtelingenwerk, taalmaatje voor iemand die beter wil leren lezen en schrijven, opkomen voor kwetsbare mensen en minderheden in onze samenleving. Da's nou sociaal Drenthe.

Er zijn Statenbreed moties aangenomen gericht op een sociaal en toegankelijk Drenthe voor iedereen. Namens de PvdA vraag ik aandacht voor de investeringen die van groot belang zijn voor de samenleving: voor laaggeletterdheid, armoedebestrijding, toegankelijkheid en diversiteit. Het gaat om sociaal-maatschappelijke problemen die zich niet laten oplossen in één statenperiode. De basis die hiermee gelegd is zien wij graag ook bestendigd vanuit de rol van de provincie.

We hebben een College dat veel geld heeft geïnvesteerd met onze instemming. Maar het investeren in samenwerkingsverbanden en buiten het provinciehuis verbinding zoeken is minstens even groot geweest, zo niet waardevoller. Met resultaat, want de investeringsagenda komt steeds beter tot uitvoering en tot resultaten.

En de Staten hebben de stap gewaagd naar het Drents Debat. Daar gaan we mee door. En we gaan na de zomer als proef onze vergadercyclus aanpassen om meer ruimte te maken voor oplopen en werkbezoeken. Gast van de Staten is een groot succes. Vrouwen Kiezen heeft afgelopen week geleid tot de start van een Drents Politiek netwerk om de deelname van vrouwen en jonge mannen te vergroten, en meer balans en diversiteit te krijgen in onze vergaderzalen.

Onze commissaris reist heel Drenthe rond om de vele tips te bezoeken en contacten te leggen. We hebben daar zeker wat extra geld voor over.

En dan is er het komende interbestuurlijk programma. Wij kunnen dat met partners gaan inzetten voor grote regionale vraagstukken. We zijn akkoord met het voorstel om de middelen voor het IBP apart te zetten. Wij zijn benieuwd hoe we met elkaar de weerbaarheid van de democratie kunnen versterken (pagina 5).

Past dit misschien in de opdracht aan de werkgroep veranderende samenleving?

Voorzitter, een aantal specifieke punten waarop we graag een reactie van het College en Staten horen:

De voorgenomen investering in de breedtesport kan wat ons betreft gewoon doorgaan, ook al hebben we geen *WK op fietse*.

Samenwerking tussen opleidingen, bedrijfsleven en instellingen zal nodig zijn om de vraag naar goed opgeleid personeel te beantwoorden. Het stoppen van de gaswinning in Groningen zal voor de werkgelegenheid in Drenthe enorme gevolgen hebben. Een transitie naar duurzame energie met bijbehorende banen ligt voor de hand. Wij moeten hier extra op inzetten en ons voorbereiden op het scheppen van nieuwe vormen van werkgelegenheid.

Bestrijding van werkloosheid in tijden van groei van de economie: juist nodig voor die mensen die meer nodig hebben om een passende werkplek te veroveren om zelf hun boterham te verdienen. Waarom wordt de inzet op bestrijding van werkloosheid na 2019 niet in beeld gebracht? We zijn hier toch zeker niet klaar mee als we zeggen dat iedereen meedoet in Drenthe?

Graag zien we aandacht voor de opgave in de volkshuisvesting. Er is een mismatch tussen de vraag en het aanbod van huur- en koopwoningen. Kopen is voor starters veel lastiger geworden. De gemeenten hebben hier met de corporaties het voortouw maar wij pleiten voor een actieve rol van de provincie. Ons voorstel is om na de zomer een conferentie met gemeente en partners te organiseren om dit vraagstuk in Drenthe goed in beeld te brengen en tot een gezamenlijke aanpak te komen.

Energiearmoede: de kosten van de energietransitie komen vooral neer bij mensen met een smalle beurs. We willen het college uitdagen om hier concrete voorstellen voor te ontwikkelen. Ook voor de verduurzaming van maatschappelijk vastgoed. We zijn goed op weg met onze sportverenigingen, maar met bijvoorbeeld scholen kunnen we nog een flinke slag maken.

En verduurzaming van grote bedrijven. We hebben hier al schriftelijke vragen over gesteld, maar we vragen nogmaals aandacht dat grote bedrijven ook hier hun opgave in dienen te vullen. In deze economische sterkere tijden moet dit mogelijk zijn. Kan het College dit stimuleren?

De PvdA-Statenvructie wil graag een bijdrage leveren aan het verder ontwikkelen van Drentse streekproducten. Dit draagt bij aan het toeristisch profiel van Drenthe en een korte afstand tussen producent en consument is goed voor het milieu. Bovendien biedt lokaal produceren kansen voor de productie van voedsel op maat, een concept dat aan terrein wint in de strijd tegen welvaartsziekten. Het aanjagen van het ontwikkelen van een distributiesysteem en een netwerk tussen boeren en toeristische bedrijven zijn voorbeelden van de rol die de provincie kan pakken.

Leefbaarheid is vooral gebaat bij de beschikbaarheid van voorzieningen, zo blijkt uit de monitor van het Trendbureau. Veel voorzieningen onder één dorpsdak kan een oplossing zijn. Dorpshuizen++ worden genoemd in het collegeprogramma: kunnen we dit jaar een pilot verwachten met lokale initiatiefnemers?

Openbaar Vervoer voor scholieren: dit belang werd door de scholieren, aanwezig bij Drenthe in debat, volop onderstreept. Bij de aanstaande aanbesteding spelen niet alleen financieel-rationele afwegingen een rol, maar ook de spreiding en het laten aansluiten van de OV-netwerken op verschillende niveaus. Wij zullen daar extra alert op zijn en vragen dat ook van het College.

Voorstellingen als het Pauperparadijs hebben Drenthe op de kaart gezet als cultureel en toeristisch aantrekkelijke provincie, evenals de tentoonstellingen in het Drents Museum, de vernieuwing van Kamp Westerbork en het Hunebedcentrum. Ook de poppodia hebben een extra impuls gekregen. De Koloniën van Weldadigheid verdienen onze volledige steun en we zijn in gespannen afwachting van de beslissing over het toekennen van de Unesco werelderfgoed status.

Voorzitter, afsluitend:

Wij hebben de brief van gedeputeerde Jumelet over de acties om de toegankelijkheid in het provinciehuis te vergroten ontvangen en willen een compliment maken over de voortgang. Wij roepen het college op om, met ons, van Drenthe de meest toegankelijke provincie van Nederland te maken.

Roelie Goettsch, fractievoorzitter PvdA Drenthe